

Ruoan hinta kääntynyt laskuun – näkymiä hintakehitykseen ja kulutukseen

Hanna Karikallio

28.5.2024

Vaikea talousvuosi 2023: Kuluttajien ostovoima tiukoilla myös ruokakaupassa

Korkomenot söivät tilaa kulutukselta

- Suomen talous painui taantumaan: **BKT:n muutos -1,0%**
- Inflaatio rauhoittui vuoden kuluessa merkittävästi: **keskimääräinen inflaatio 6,2%**
- Korkojen nousu välittyi voimakkaasti kotimaiseen kysyntään: **12 kuukauden Euribor-korko keskimäärin 3,7%**
- Työllisyys piti kohtuullisesti pintansa: 15-64-vuotiaiden **työllisyysaste 73% ja työttömyysaste 7,2%**

Rahaa paloi ruokakaupassa

- Elintarvikkeita ja alkoholittomia juomia myytiin Suomen päivittäistavarakaupassa yhteensä **16,5 mrd. eurolla**. Vuonna 2022 vastaava myynti oli 15,4 mrd. euroa, eli **kasvua vuoden aikana 7,0%** (1,1 mrd. euroa)
- Myynnin kasvu johtui hintojen noususta. Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien **myyty määrä jäi noin 2,0% pienemmäksi** verrattuna vuoteen 2022. Kuluttajat suosivat myös edullisempia tuotteita.
- **Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat nousivat 9,0%:** vuoden ensimmäisellä puolikkaalla 13,6% ja toisella 4,8%

Hintojen nousu näkyy myynnin määrissä ja rakenteessa

	Myynnin arvon muutos (%)	Keskim. hintamuutos, KHI (%)	Myynnin volyymin muutos (%)
ELINTARVIKKEET JA ALKOHOLITTOMAT JUOMAT	7,11	9,01	-1,75
Elintarvikkeet	7,47	9,57	-1,92
Viljatuotteet ja leipä	9,53	11,79	-2,02
Liha	5,87	8,43	-2,36
Kala ja äyriäiset	1,55	9,67	-7,41
Maitotuotteet, juusto ja kananmunat	8,29	10,31	-1,83
Öljyt ja rasvat	10,4	11,16	-0,68
Hedelmät ja marjat	2,94	7,22	-3,99
Vihannekset	3,37	5,59	-2,1
Sokeri, hillot, hunaja, suklaa ja makeiset	12,27	13,12	-0,75
Ruokatuotteet, muualle luokittelemattomat (esim. valmisruoat)	9,18	9,56	-0,34
Alkoholittomat juomat	4,41	3,61	0,78

Lähde: PTY

Miten ruokaostokset ovat muuttuneet?

Ruokien ja alkoholittomien juomien euromääräinen vähittäismyynti tuoteryhmittäin, %

Ravintotaseesta voidaan päätellä pidemmän aikavälin kulutustrendejä

Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohden vuosina 2013–2022, kg

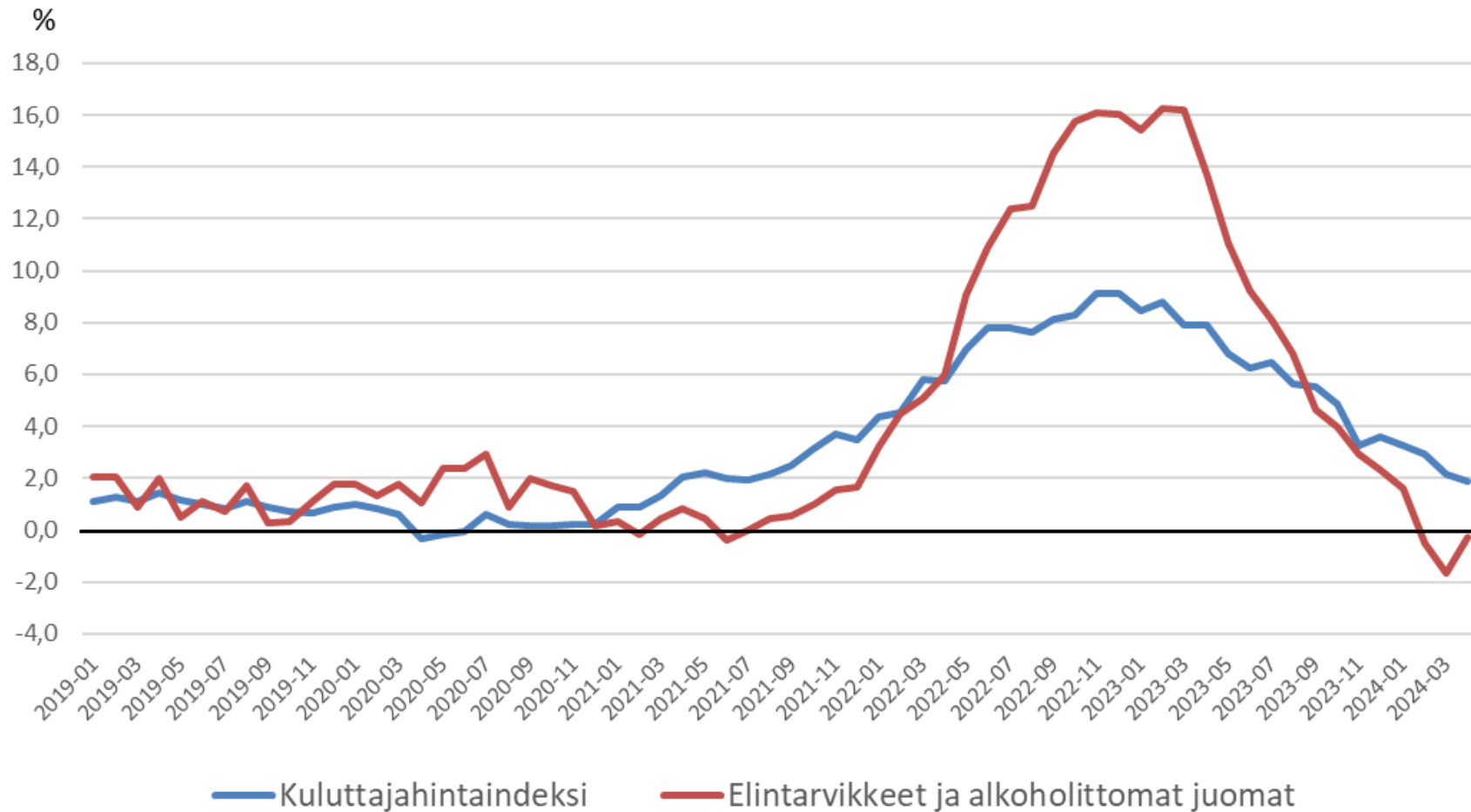
	Tuoreet vihannekset ¹	Vilja yht.	Sokeri	Liha yht. ²	Naudanliha	Sianliha	Siipikarjanliha	Kananmunat	Kala yhteensä ³	Rasvaton maito	Juusto ⁵
2022*	63,7	85,4	30,9	77,4	17	28,8	28,3	11,1	14,5	28,4	25,5
2021	62,7	82,4	28,1	79	18,4	28,9	28,5	11,9	16,1	29,4	25,5
2020	64,5	82,7	32,2	79,3	18,7	29,7	27,5	12,4	15,2	29,7	25,3
2019	66,3	80,3	27,9	79,6	18,8	30,8	26,4	11,9	15,2	31,4	24,9
2018	63,5	79,1	29,2	81,3	19,3	32,5	25,6	11,8	14,9	33,9	25,7
2017	63,8	80,3	30,6	81	19,4	33,4	24,9	11,9	15,4	37,1	25,8
2016	63,7	79,7	29,1	81,1	19,2	34,7	23,5	11,9	15,4	43,4	26,4
2015	62,4	78,8	29,3	79,3	19,2	34,9	21,6	11,5	15,5	48	26,6
2014	65,4	80,0	29,5	76,6	18,7	34,6	20,1	10,8	15,6	50,7	25
2013	61,2	80,0	28,9	77,1	18,4	35,6	19,5	10,7	15,9	51,2	23,2

¹Sisältää mahdollisen hävikin. ² Luullisena eli ruholihana, sis. syötävät elimet. ³ Filepainona ⁴ Sisältää maustamattoman rahkan ja raejuuston

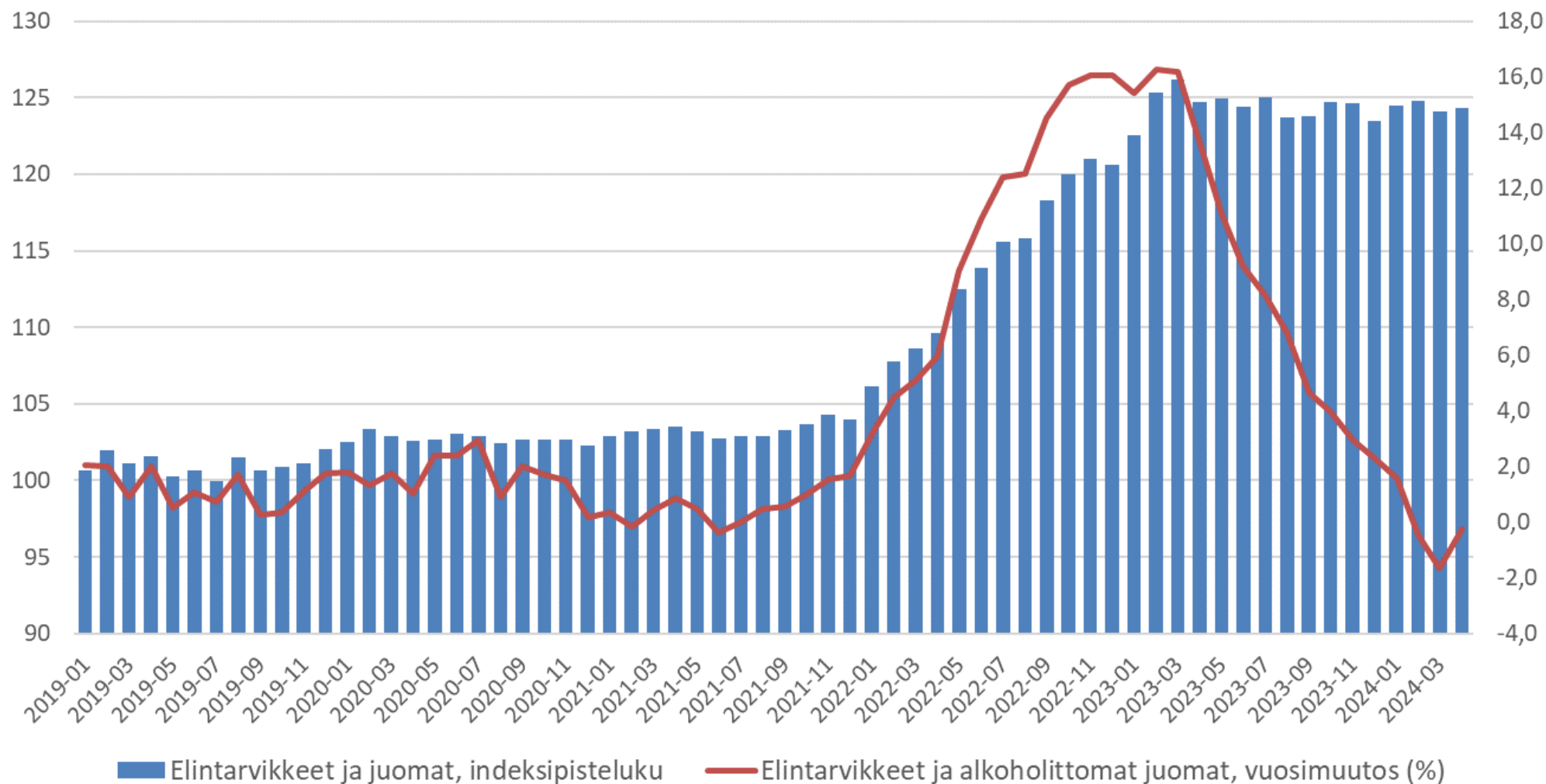
* Ennakkotieto

Lähde: Luke, Ravintotase

Elintarvikkeiden hintakehitys painunut alle yleisen inflaation

Elintarvikkeiden hinnat yli viidenneksen korkeammat kuin vuonna 2021

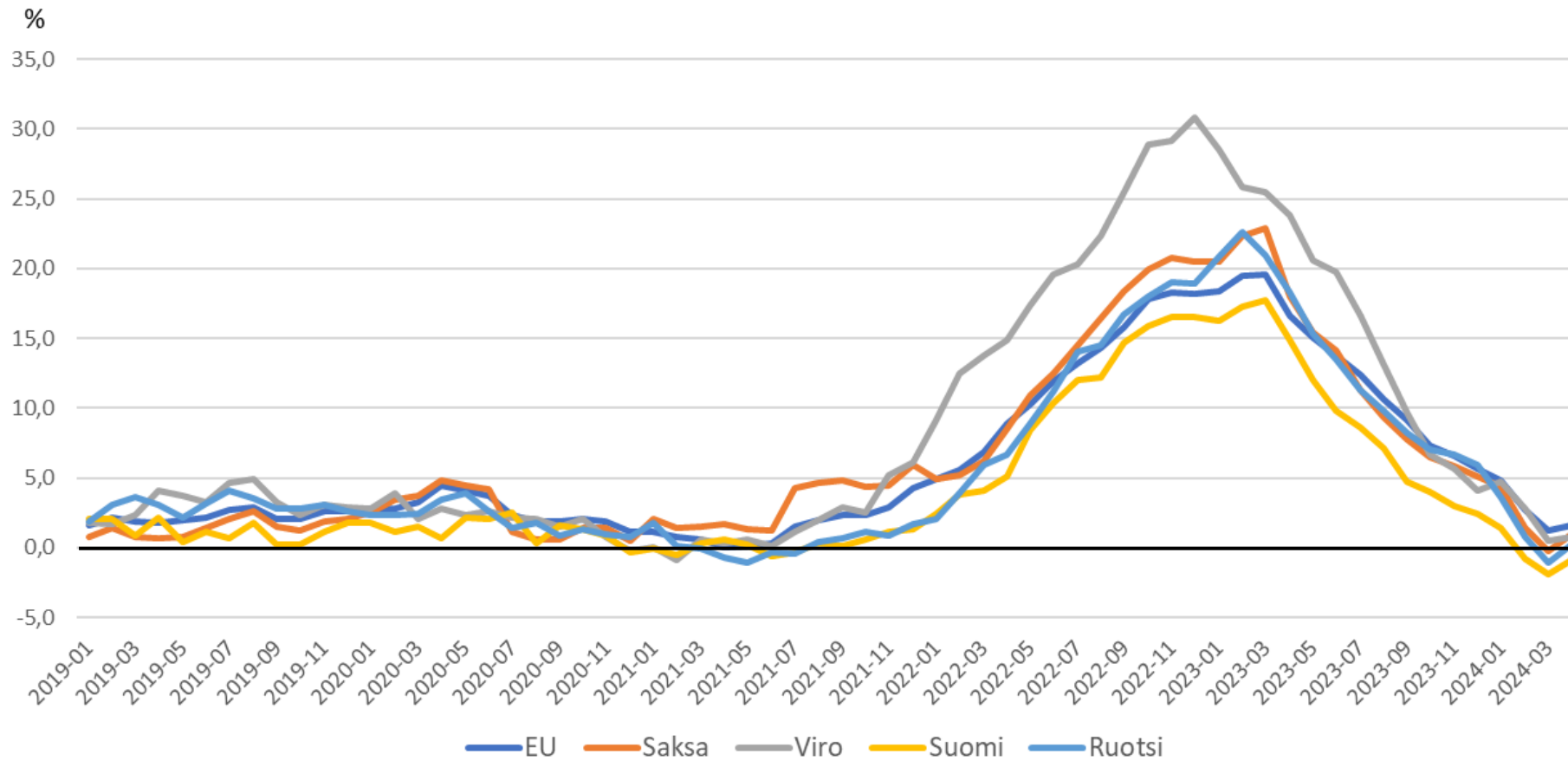
Hintojen nousu nopeaa kaikissa tuoteryhmissä

Elintarvikkeiden hintojen vuosimuutos tuoteryhmittäin 2019-2023, %

Tuoteryhmä	2019	2020	2021	2022	2023
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat	1,2	1,7	0,6	10,5	9,0
Viljatuotteet ja leipä	1,9	0,7	0,8	9,7	11,8
Liha	4,4	2,0	0,6	13,4	8,4
Kala ja äyriäiset	-0,1	-1,8	0,8	21,1	9,7
Maitotuotteet, juusto ja kananmunat	1,7	0,0	-0,3	11,8	10,3
Ruokaöljyt ja rasvat	3,1	-0,7	0,4	15,0	11,2
Hedelmät ja marjat	-2,4	4,4	-2,5	5,4	7,2
Vihannekset	-1,8	1,6	2,1	10,2	5,6
Sokeri, hillot, hunaja, suklaa ja makeiset	0,6	1,9	0,2	6,4	13,1
Ruokatuotteet, muut	0,0	0,0	0,3	5,9	9,6
Alkoholittomat juomat	1,3	5,3	3,4	13,9	3,6

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajahintaindeksi

Elintarvikkeiden hintakehitys yhtenäistynyt EU:ssa

Näkymiä vuoteen 2024

- **Hinnan merkitys ostopäätöksessä edelleen iso – ns. lohturuoan kysyntään hinta ei vaikuta**
 - Luomutuotteiden myynti laski 6 % viime vuonna
 - Yritykset ilmoittaneet kasviproteiinituotteiden myynnin merkittävästä laskusta
 - Perunalastujen myyntimäärä kasvoi lähes 7 % huolimatta 15 %:n hinnan noususta
- **Keskimääräisellä kotitaloudella ruokaan kului viime vuonna 820 euroa enemmän kuin vuonna 2021**
 - Kotitaloudet ovat sopeuttaneet ruokaostoksiaan kohonneeseen hintatasoon sekä ostamalla vähemmän että siirtymällä edullisempiin elintarvikkeisiin
 - Jos ostokäyttäytyminen ei olisi muuttunut, ruokaan olisi kulunut viime vuonna keskimäärin 1000 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Keskimääräisellä kotitaloudella säästö oli 180 euroa vuodessa
 - Yhteensä ruokaostoja sopeutettiin 500 milj. eurolla vuoden 2021 ostoihin verrattuna
- **Ruoan hinta kääntynyt maltilliseen laskuun**
 - Taustalla on maataloustuote-, raaka-aine- ja energiamarkkinoiden rauhoittuminen ja hintojen kääntyminen osittain laskuun talousnäkökymien heikentyessä
 - Ostovoima kohoaa, mutta korkeat elinkustannukset sekä korot pitävät kotitaloudet tiukoilla
- **Hinnan laskuksi arvioidaan 2-3% vuodelle 2024**
 - Ruoan hintataso pysyy huomattavan korkealla tasolla

KIITOS!

luke.fi